

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3246/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a települési önkormányzatok helyi iparűzési adóbevétel többlete alapján 2025. november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló 34/2025. (XI. 11.) NGM rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat (képviseli: Órsi Gergely Ferenc polgármester) indítványozó képviselője útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó indítványában kérte a települési önkormányzatok helyi iparűzési adóbevétel többlete alapján 2025. november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló 34/2025. (XI. 11.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGMr.) alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését.
- [3] Az NGMr. 1. §-a értelmében a települési önkormányzatok által a helyi iparűzési adóbevétel többlete alapján a 2025 november havi nettó finanszírozás keretében teljesítendő fizetési kötelezettség önkormányzatonkénti összegét az NGMr. 1. számú melléklete tartalmazza. Az 1. számú melléklet táblázatának 4. sora az indítványozó 2025. év november havi fizetési kötelezettségének összegét 439 406 725 Ft összegben határozta meg. Az NGMr. 2025. november 11-én került kihirdetésre a Magyar Közlöny 130. számában és a 2. § (1) bekezdés alapján 2025. november 12. napján lépett hatályba. Az indítványozó szerint az NGMr. elfogadása és annak rendelkezései sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság, az ennek részét képező jogbiztonság alaptörvényi rendelkezését.

- [4] Az indítványozó szerint az NGMr. támadott szabályozása megfosztja őt a jogszerűen megillető vagyontól és korlátozza az önálló költségvetési gazdálkodását. E körben az indítványozó hivatkozott arra, hogy a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) IV. fejezete, valamint a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény és a helyi iparűzési adóról szóló Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 87/2012. (XI. 30.) önkormányzati rendelete alapján helyi iparűzési adó illeti meg. Az indítványozó kifejtette azt, hogy az NGMr. támadott szabályozása fizetési kötelezettséget állapított meg számára, amely vagyonvesztést eredményez, minden további közhatalmi tevékenység közbejötté nélkül. E körben az indítványozó érvelése alátámasztására indítványában felhívta a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Kmtv.) 247. § (5) bekezdését, amely a helyi iparűzési adóbevétele többlete alapján meghatározandó fizetési kötelezettséggel kapcsolatos szabályok cím alatt kimondja, hogy „[a] fizetési kötelezettség megállapítására és a nettó finanszírozás keretében történő levonására nem kell alkalmazni az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szabályait.”
- [5] Az indítványozó az NGMr. támadott szabályozásához kapcsolódóan kiemelte, hogy az közvetlenül, bírói döntés nélkül, jogszabály erejénél fogva idézte elő az indítványozó jogsérelmét, amit az indítványozó az ellenérték nélküli vagyonvesztésben jelölt meg.
- [6] Az indítványozó indítványának „érdemi” indokolásában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, N) cikkét, XIII. cikk (1) bekezdését és a 32. cikk (1) bekezdés e) és f) pontjait, továbbá annak (6) bekezdését hívta fel az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseiként.
- [7] Az indítványozó indítványában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság részét képező jogbiztonság sérelmére vonatkozó indokolása körében részletesen több alkotmánybírói határozat felhívásával ismertette az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatát. Az indítványozó e körben egyrészt azt kifogásolta, hogy az NGMr. kifogásolt szabályozása nem felelt meg a Kmtv. 249. §-ában foglalt törvényi felhatalmazásnak, másrészt azt, hogy annak hatályba léptetése sértette a kellő felkészülési idő alaptörvényi követelményét. Az indítványozó utalt arra, hogy az NGMr. kiutal a Kmtv. 249. §-ára, mint annak a megalkotására felhatalmazó törvényi rendelkezésre. A Kmtv. 249. §-a értelmében felhatalmazást kapott az államháztartásért felelős miniszter, hogy a területfejlesztésért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben állapítsa meg az önkormányzati szolidaritási hozzájárulást teljesítő helyi önkormányzatnak a tárgyévi befolyó és a tárgyévet megelőző évben befolyt helyi iparűzési adóbevétele közötti többletnek a tárgyévi és a tárgyévet megelőző szolidaritási hozzájárulás különbözetével korrigált

összegét. Az indítványozó szerint a Kmtv. fenti, rendeletalkotásra felhatalmazó törvényi rendelkezése alapján nyelvtani értelmezéssel megállapítható, hogy az arra ad felhatalmazást a kijelölt miniszter számára, hogy a kérdéses összeget rendeletben megállapítsa, arra azonban nem, hogy erre az összegre vonatkozóan fizetési kötelezettséget írjon elő az önkormányzat számára. Az NGMr. vitatott szabályozása amiatt, hogy a Kmtv. 249. §-a nem tette lehetővé az államháztartásért felelős miniszter számára, hogy fizetési kötelezettséget írjon elő, nem felelt meg a törvényi felhatalmazásnak.

- [8] A kellő felkészülési idő követelményének indítványban állított sérelme kapcsán az indítványozó felhívta a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (3) bekezdését, továbbá ismertette az Alkotmánybíróságnak az ezen alaptörvényi követelményre vonatkozó irányadó gyakorlatát, felhívva több a követelmény tartalmát kibontó korábbi alkotmánybíróági határozatot. Az NGMr. támadott szabályozása kapcsán az indítványozó utalt arra, hogy az 2025. november 11. napján jelent meg a Magyar Közlönyben és rákövetkező napon, 2025. november 12-én már hatályba is lépett. Így az indítványozó álláspontja szerint nem maradt kellő felkészülési idő a jogszabály szövegének megszerzésére és áttanulmányozására, a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészülésre, valamint a jogszabállyal érintett személyek és szervek számára annak eldöntésére, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire, illetve az önkéntes jogkövetés személyi és tárgyi feltételeiről való gondoskodásra. Az indítványozó továbbá a kellő felkészülési idő sérelmét azért is fennállónak látta, mivel a törvényi rendelkezéseknek megfelelően a 2025. évi költségvetését 2025. március 31-ig elfogadta, amelyben az NGM rendelet által elvont helyi iparűzési adó többletet a költségvetés bevételei között rögzítette.
- [9] Az indítványozó szerint az NGMr. megjelenését követő napon történt hatályba lépése miatt a felkészülési idő nem került biztosításra sem az indítványozó, sem az NGMr. szabályozásával érintett további önkormányzatok számára.
- [10] Az indítványozó indítványában az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való alapjog valamint a 32. cikk (1) bekezdés *f)* pontjában foglalt, az önkormányzatot törvény keretei között megillető „költségvetési gazdálkodás” sérelmét is állította.
- [11] E körben az indítványozó az Alkotmánybíróság korábbi határozataira hivatkozással bemutatta az önkormányzatok alaptörvényi szabályozását, az állami szervezet rendszerben elfoglalt helyét, az Alaptörvényben meghatározott feladatait, és az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésében felsorolt alkotmányosan védett hatásköreit, amelyek – törvényi keretek között – az önkormányzati autonómia érvényesülését biztosítják. Az indítványozó kiemelte, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól

szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 5. §-a értelmében a helyi önkormányzatok által ellátott, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésében rögzített feladat- és hatáskörök jogszerű gyakorlása alkotmánybíróági és bírósági védelemben részesül, ide értve a 32. cikk (1) bekezdés *f*) pontjában foglalt, az önkormányzatot törvény keretei között megillető költségvetés meghatározására, és annak alapján történő önálló gazdálkodásra vonatkozó hatáskört is.

- [12] Az indítványozó a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatra hivatkozással bemutatta azt, hogy az önkormányzatokat az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése alapján megillető tulajdonhoz való alapjog milyen feltételek mellett korlátozható. A 3311/2019. (XI. 21.) AB határozat alapján pedig arra mutatott rá, hogy az Alkotmánybíróság nem kívánt teljesen szakítani az önkormányzati jogok védelmének koncepciójával, amelynek nyomán akként értelmezte ezen – az Alaptörvény 32. cikkében foglalt – rendelkezéseket, hogy azok olyan hatásköröket tartalmaznak, amelyeket „a helyi önkormányzatok esetében az alkotmányjogi panaszok szempontjából Alaptörvényben biztosított jogként szükséges értelmezni (számos közülük egyes alapjogok önkormányzatokra vonatkozó átültetése), ugyanis megsértésük esetén éppen az Alaptörvény által biztosítani hivatott autonómia szenved csorbát.” Az indítványozó kiemelte, hogy ezen jogok közül az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés *f*) pontja biztosítja az „önálló gazdálkodás” lehetőségét.
- [13] Az indítványozó a Hatv. 36/A. §-ára utalva rámutatott arra is, hogy e törvényi rendelkezés értelmében a települési önkormányzat által megállapított helyi iparűzési adóból származó bevétel elsőként – a fővárosi önkormányzat esetén külön törvényben meghatározottak szerint – a helyi közösségi közlekedési feladat ellátására, a helyi közösségi közlekedési feladat ellátásához szükséges összesen felüli bevétel különösen a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására használható fel. A települési önkormányzat által megállapított helyi iparűzési adóból származó bevétel az önkormányzati hivatal állományában foglalkoztatottak személyi juttatásai és az ahhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó finanszírozására nem fordítható. Az indítványozó mindezek alapján indítványában arra a következtetésre jutott, hogy az Alaptörvény 32. cikkében foglalt hatáskörök a helyi önkormányzatok vonatkozásában jogként jelennek meg.
- [14] Az indítványozó rámutatott arra, hogy az NGMr. támadott szabályozása értelmében az „elvonni rendelt összeget” a Kmtv. 247. § (1) bekezdése alapján a Területfejlesztési Alap részére kell „befizetni”. Ehhez kapcsolódóan kifejtette azt, hogy a területfejlesztés céljait és intézményrendszerét meghatározó, a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény (a továbbiakban: Tftv.) *preambuluma* nem hivatkozik az

Alaptörvény egyetlen rendelkezésére sem, amiből véleménye szerint alappal vonható le az a következtetés, hogy a jogalkotó annak rendelkezéseit nem alapjogra vagy alkotmányos értékre alapította. Az Alaptörvényre történő hivatkozást a Tftv. egyéb rendelkezései – pl. a törvény célja – sem tartalmazzák. A fentiek alapján az indítványozó szerint a számára az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés *f*) pontjában biztosított jog korlátozására egy olyan cél érdekében került sor, amely sem alkotmányos jogként, sem alkotmányos értéként nem jelenik meg. Erre tekintettel véleménye szerint a NGMr. támadott szabályozása „nyilvánvalóan” alaptörvény-ellenesen korlátozza az indítványozó önkormányzati autonómiáját és „nyilvánvalóan aránytalanul korlátozza a tulajdonjogát is, amely a helyi adóbevételhez fűződik.” Az indítványozó az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy álláspontja szerint a fentiek alapján sem a Tftv., sem az NGMr. nem felel meg az Alaptörvény előírásának. Az aránytalanság az indítványozó szerint megjelenik abban is, hogy az indítványozó a helyi adó bevételeit az Möt. 23. § (5) bekezdés 1., 5., 11–12. pontjában előírt kötelező feladatok ellátására köteles fordítani, míg a Tftv. ezzel szemben alkotmányos jogot, célt nem valósít meg, és annak céljai kötelező önkormányzati feladatként sem jelennek meg.

- [15] Az indítványozó utalt arra, hogy tudomással bír arról, hogy az Alkotmánybíróság már több határozatában is kifejtette azt, hogy az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésében rögzített hatáskörök esetében az alaptörvény-ellenesség mércéje nem az arányosság, hanem a kiüresítés. Az indítványozó szerint ugyanakkor az NGMr. támadott szabályozása kiüresíti az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének *f*) pontját, mivel ennek következtében az önkormányzatok már nem maguk hozzák létre a gazdálkodásuk alapjául szolgáló költségvetést, hanem az tőlük függetlenül, egyoldalúan és kompenzáció nélkül kerül meghatározásra. Az NGMr. támadott szabályozása következtében az indítványozó állítása szerint a költségvetésében olyan mértékű bevételi oldalon mutatkozó forráskiesés következik be, amely már olyan nagyságú, hogy ellehetetleníti az indítványozó helyi közügyek körébe tartozó feladatainak ellátását.
- [16] Az indítványozó e körben felhívta a 8/2021. (III. 2.) AB határozat Indoklásának [172] pontja alábbi megállapításait is: „Az Alaptörvény 32. cikke a helyi közügyek intézését – törvény keretei között – a helyi önkormányzatokra bízta. A költségvetési támogatásról, illetve más vagyoni támogatásról az Alaptörvény 34. cikk (1) bekezdése rendelkezik. A költségvetési, illetve más vagyoni támogatást az Országgyűlés kiemelten az éves költségvetési törvényben biztosítja. A helyi adóbevétel nem költségvetési támogatás, hanem a települési önkormányzat saját bevétele, ami számos tényezőtől függ. Az Alaptörvény 34. cikk (1) bekezdésének harmadik mondata

értelmében nem a helyi közügyek, illetve a helyben biztosítandó közfeladatok ellátásához, hanem a helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátásához kell azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatást biztosítani. Olyan, az állam által a helyi önkormányzat éves költségvetését (annak bevételi oldalát) érintő forráscsökkentésre azonban, amely ellehetetleníti az önkormányzati közfeladatok ellátását, alkotmányosan nincs mód, mivel ezzel kiüresednének a helyi önkormányzatok Alaptörvény 32. cikkében szereplő és alkotmányosan védett hatáskörei.”

- [17] Az indítványozó hivatkozott továbbá arra is, hogy az ellehetetlenülés elkerülése érdekében biztosítandó pótlólagos források kapcsán az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy azokra a helyi önkormányzatok alkotmányosan védett igényt támaszthatnak. A pótlólagosan biztosított források összecszerűségének olyannak kell lennie, hogy az alkalmas legyen az ellehetetlenülés megelőzésére, illetve azoknak kellő időben kell az önkormányzatok rendelkezésére állni, hiszen csak így biztosítható, hogy a helyi önkormányzatok az Alaptörvény által védett feladat- és hatásköröket folyamatosan és megszakítás nélkül gyakorolni tudják.
- [18] Az indítványozó kifogásolta azt, hogy sem a Kmtv. sem pedig az NGMr. nem rendelkezik arról, hogy a Területfejlesztési Alap részére teljesített összeg után az elvonással érintett helyi önkormányzat és régió igényelhet-e pótlólagos forrást. Az indítványozó utalt arra, hogy a Területfejlesztési Alapból a Versenyképes Járások Program kerül finanszírozásra, a Versenyképes Járások Program megvalósításának kérdéseiről szóló 1446/2024. (XII. 30.) Korm. határozat, valamint a Versenyképes Járások Program végrehajtási rendszeréről szóló 2/2025. (II. 28.) KTM rendelet 1. §-a alapján. Álláspontja szerint a Versenyképes Járások Program részletszabályait meghatározó jogszabályok egyike sem határozza meg pontosan azt, hogy a programban résztvevők hogyan és milyen mértékben igényelhetik vissza azt a forrást, ami többek között az NGMr. rendelkezései miatt kerül elvonásra a helyi önkormányzatoktól. Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy véleménye szerint csak a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium által közzétett felhívás és nem jogszabály tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek összecszerűen szabályozzák azt, hogy az adott térség milyen mértékben igényelheti vissza a befizetett helyi adó többletét. Az indítványozó álláspontja szerint az NGMr.-el elvont bevételi forrás esetében nem kerültek rögzítésre azok a normatív garanciák, melyek biztosítanák, hogy a helyi önkormányzatok költségvetése az elvonás ellenére se lehetetlenüljön el, ne üresedjenek ki az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésben rögzített és alkotmányosan védett feladat- és hatáskörök. Az indítványozó álláspontja szerint a fent kifejtettek értelmében a támadott jogszabályi rendelkezés nem csak aránytalan – hiszen a

befizetni rendelt összeg konfiskáló jellegű –, hanem Alaptörvény-ellenes is, mivel az önkormányzati autonómiát kiüresíti, és ezzel akadályozza, hogy indítványozó eleget tudjon tenni az Alaptörvényben, illetve az Mötv.-ben rögzített kötelező feladatainak.

[19] A nemzetgazdasági miniszter az Abtv. 57. § (1b) bekezdés alapján az ügyvel kapcsolatos álláspontjáról, véleményének megküldésével tájékoztatta az Alkotmánybíróságot.

[20] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak.

[21] 2.1. Az NGMr. indítvánnyal támadott szabályozása a 2. § (1) bekezdés értelmében a kihirdetését követő napon, 2025. november 12-én lépett hatályba. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt 2025. december 11-én, az Abtv. 30. § (1) bekezdés második fordulata szerinti, 180 napos törvényi határidőn belül nyújtották be. Az indítványozó önkormányzatot az Alkotmánybíróság előtti eljárásban a polgármester képviseli. Az indítványozó – figyelemmel a Mötv. 42. § 9. pontjára – indítványához csatolta Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete 400/2025. (XI. 27.) számú képviselő-testületi határozatát, amely felhatalmazást adott a polgármester részére arra, hogy az NGMr. alaptörvény-ellenességnek megállapítása iránt az Abtv. 26. § (2) és 30. § (1) bekezdés alapján alkotmányjogi panaszt terjesszen elő.

[22] Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik {vö. 3192/2024. (V. 31.) AB határozat, Indokolás [34]}.

[23] 2.2. Az alkotmányjogi panasz megfelelt az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek:

a) Megjelölte azt a törvényi rendelkezést, az Abtv. 26. § (2) bekezdését, amely az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozza.

b) Megjelölte az eljárás megindításának indokait, és az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényegét.

c) Megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést (NGMr.)

d) Megjelölte az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [XIII. cikk (1) bekezdés, B) cikk (1) bekezdés (kellő felkészülési idő) továbbá a 32. cikk (1) bekezdés e) és f) pontjai és (6) bekezdés]

e) Tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a támadott jogszabály miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.

f) Tartalmaz kifejezett kérelmet a támadott jogszabály megsemmisítésére.

[24] 2.3. Az NGMr. támadott szabályozásával, mint miniszteri rendeleti jogforrási szintű jogszabállyal szemben nem állt jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére.

[25] 2.4. Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti hatáskörben kérte az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette. „A kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, mert az indítványozó alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az *actio popularis*-től. A személyes érintettség az indítványozó alapjogát érintő sérelmét jelenti, ám az indítványozó nem csak akkor személyesen érintett, ha ő a norma címzettje. Ha a norma címzettje harmadik személy, a személyes érintettség követelménye akkor teljesül, ha az indítványozó alapjogi pozíciója és a norma között szoros kapcsolat áll fenn. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése által kifejezetten nevesített közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés maga érinti-e az indítványozó alapjogát; végül az aktuális érintettség követelménye azt jelenti, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, csak a konkrét esetben lehet eldönteni [...]” {3128/2022. (IV. 1.) AB határozat, Indokolás [86]–[87]} {vö. 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31], 3537/2021. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[26] Az Alkotmánybíróság a vizsgált esetben megállapította, hogy az indítványozó személyes érintettsége fennáll, mivel az NGMr. 1. számú mellékletét képező táblázat

4. sora az indítványozóra nézve tartalmazza az őt 2025 novemberében terhelő fizetési kötelezettség összegét. Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá azt is, hogy az indítványozó érintettsége egyben közvetlen is, mivel az NGMr. kifogásolt szabályozása közvetlenül, más állami aktus közbejöttel nélkül hatott ki az indítványozóra, határozta meg az indítványozót terhelő fizetési kötelezettség összegét. Végül az indítványozó érintettségének aktualitását is megállapíthatónak találta a vizsgált esetben az Alkotmánybíróság, figyelemmel arra, hogy az indítvány benyújtásakor az NGMr. támadott szabályozása már hatályban volt, ennek következtében az NGMr. 2025. november 12-i hatályba lépésével az indítványozót terhelő fizetési kötelezettség összegszerűsége már meghatározásra került és az változatlanul meghatározott volt az indítvány benyújtásának időpontjában 2025. december 11-én is.

- [27] 2.5. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a részét képező jogállamiság és jogbiztonság sérelmére is. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a kellő felkészülési idő hiánya esetén alapítható {lásd például: 16/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [21]; 3114/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [23]; 3299/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [17]; 3371/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az indítványozó ugyanakkor az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét a fenti indítványi elemek (a jogállamiság és a jogbiztonság állított sérelme) körében nem csak a visszaható hatály tilalmával, illetőleg a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben állította. A B) cikk körében a visszaható hatály tilalmán és a kellő felkészülési idő sérelmén kívüli hivatkozások alkotmányjogi panasz eljárásban nem elbírálnak.
- [28] Ugyanígy nem biztosít az indítványozó számára Alaptörvényben foglalt jogot az Alaptörvény N) cikke és 32. cikk (6) bekezdése sem, ezért ezekre az alaptörvényi rendelkezésre sem alapítható alkotmányjogi panasz {az Alaptörvény N) cikk vonatkozásában lásd: 3144/2018. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [6]; 3155/2020. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [20]; az Alaptörvény 32. cikk (6) bekezdés vonatkozásában lásd: 3056/2024. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [11]}. Ezen indítványi elemek tekintetében az indítvány nem felelt meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek.
- [29] 2.6. Az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése szerinti korlátozásra tekintettel – vizsgálta, hogy a jelen esetben eljárhat-e az indítványozó által a határozott kérelem részeként megjelölt Abtv. 26. § (2) bekezdésben foglalt

hatáskörben. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az NGMr. támadott szabályozása a Kmtv. 249. §-ában foglalt törvényi felhatalmazó rendelkezésnek megfelelően kizárólag az indítványozó 2025 novemberében esedékes fizetési kötelezettségének (az elvont helyi iparűzési adó többletnek) az összegét határozta meg az 1. melléklete 4. sorában. Nem az NGMr. támadott szabályozása, hanem Kmtv. 66. pontjának címe („A helyi iparűzési adóbevétel többlete alapján meghatározandó fizetési kötelezettséggel kapcsolatos szabályok”) alatt elhelyezkedő Kmtv. 247. § (1) bekezdése írta elő az indítványozó számára a fizetési kötelezettséget. E törvényi rendelkezés értelmében: „[a] tárgyévben a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 2. melléklet II. rész 62. pontja szerinti önkormányzati szolidaritási hozzájárulást teljesítő helyi önkormányzat a tárgyévi befolyó és a tárgyévet megelőző évben befolyt helyi iparűzési adóbevétele közötti többletnek a tárgyévi és a tárgyévet megelőző szolidaritási hozzájárulás különbözetével korrigált összegét (a továbbiakban: fizetési kötelezettség) a Területfejlesztési Alap részére a tárgyév május, november és tárgyévet követő év március havi nettó finanszírozás keretében, a 25. mellékletben meghatározott számítási módszer alapján teljesíti.” A Kmtv. fent hivatkozott 66. pontja alatt kerültek szabályozásra a Kmtv. 247–249. §-ai között azok a törvényi szabályok, amelyek – egyebek mellett – előírják a fizetési kötelezettséget, meghatározva annak a számítási módszerét (25. melléklet) is. Az NGMr. indítványozó által támadott, kizárólag az indítványozót 2025. novemberben terhelő fizetési kötelezettség összegét meghatározó szabályozása elválaszthatatlan tartalmi kapcsolatban áll Kmtv. 247. § (1) bekezdésében meghatározott, a fizetési kötelezettséget előíró törvényi rendelkezésével. Ezt az elválaszthatatlan tartalmi kapcsolatot az alapozza meg, hogy az indítványozó számára az NGMr. 1. melléklete 4. sorában meghatározott összeg, szorosan összekapcsolódik és elválaszthatatlan attól a Kmtv. 247. § (1) bekezdésében foglalt, és a Kmtv. 25. mellékletben konkretizált számítási módszert előíró törvényi rendelkezéstől, ami kötelezettséget teremt az indítványozó számára annak megfizetésére.

[30] A vizsgált esetben az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdésében foglaltakra – az NGMr. támadott szabályozását a szoros tartalmi összefüggésre tekintettel a Kmtv. 247. § (1) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezéssel együtt, azzal egységben vizsgálta az indítványban megjelölt hatásköre szempontjából. Az Alkotmánybíróság e körben arra a megállapításra jutott, hogy a Kmtv. 247. § (1) bekezdésében előírt fizetési kötelezettséget előíró törvényi rendelkezés, annak tartalma és a központi költségvetési törvénnyel fennálló közvetlen kapcsolata következtében az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésben foglalt hatásköri

korlát miatt nem vizsgálható. Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése értelmében mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Alkotmánybíróság a 24. cikk (2) bekezdés *b)–e)* pontjában foglalt hatáskörében a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről, az illetékekről és járulékokról, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg. Az Alkotmánybíróság az e tárgykörbe tartozó törvényeket is korlátozás nélkül jogosult megsemmisíteni, ha a törvény megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények nem teljesültek.

[31] Az Alkotmánybíróság hivatalos tudomása alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az államadósság aktuális mértéke meghaladja a teljes hazai össztermék felét.

[32] A 3385/2024. (XI. 8.) AB határozatban (Indokolás [18]–[20]) az Alkotmánybíróság meghatározta azokat a szempontokat, amelyeket annak a kérdésnek az eldöntésénél kell figyelembe venni, hogy egy költségvetést megalapozó törvény mikor eshet az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésben foglalt hatásköri korlátozás alá. E körben figyelemmel kell lenni arra, hogy *(i)* a támadott törvényi rendelkezés vagyongazdálkodási vagy költségvetési gazdálkodási szabály-e, *(ii)* hogy a költségvetési törvényben vagy annak szabályozási tárgykörében helyezkedik-e el a szabály *(iii)* illetve, hogy mennyire szoros kapcsolatban áll a költségvetési törvény szabályozásával (a tárgyévi költségvetéssel). A vizsgált esetben a Kmtv. 247. § (1) bekezdésében előírt fizetési kötelezettség nem vagyongazdálkodási szabály, hanem olyan költségvetési gazdálkodási szabály, amely szoros és közvetlen kapcsolatban állt a 2025. évi központi költségvetéssel, az abban szereplő elkülönített állami pénzalappal, a Területfejlesztési Alappal, a fizetési kötelezettség alapján megfizetett helyi iparűzési adó többlet annak a bevételét képezte. Ez az alap volt a forrása 2025-ben a Versenyképes Járások Program finanszírozásának. A vizsgált esetben az indítványozó nem az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében foglalt közpénzügyi hatáskör-korlátozási klauzulában lévő kivételes alapjogok sérelmét állította, és nem hivatkozott arra sem, hogy a Kmtv. megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények nem teljesültek. Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében foglalt hatásköri korlát – a fent kifejtettek szerint a vizsgált esetben – kizárja az indítvánnyal támadott és a fizetési kötelezettséget előíró Kmtv. 247. § (1) bekezdésével elválaszthatatlan tartalmi egységet képező NGMr. – mint az

indítványozót 2025 novemberében terhelt fizetési kötelezettség összegét meghatározó rendeleti szabály – tekintetében is az Alkotmánybíróság indítványban megjelölt hatáskörben való eljárását.

- [33] A kifejtettek alapján a jelen ügyben az alkotmányjogi panasz elbírálására az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésben foglaltak alapján az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés f) pontja alapján visszautasította.
- [34] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó a Kmt. 247. § (1) bekezdésében foglalt fizetési kötelezettséget előíró törvényi rendelkezést, valamint a 25. mellékletben lévő számítási módszerre vonatkozó előírást nem támadta az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt kellő felkészülési idő követelménye alapján, továbbá a Kmtv. 247. § (1) bekezdésében foglalt a fizetési kötelezettséget előíró törvényi rendelkezés 2025. január 20-i hatályba lépése és az indítvánnyal támadott, az indítványozóra nézve a fizetési kötelezettség konkrét összegét meghatározó NGMr. támadott szabályozásának a hatályba lépése (2025. november 12-e) között eltelt idő, nem vetheti fel a kellő felkészülési idő követelményének sérelmét.
- [35] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében foglalt hatásköri korlátot az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján a Kmtv. 249. §-ában foglalt felhatalmazás alapján kiadott a helyi iparűzési adó többlet konkrét összegét meghatározó NGMr. rendeleteket támadó, tárgyazonos indítványok elbírálása során is köteles figyelembe venni.

Budapest, 2026. április 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró